

**PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY
RAUTATIEALAN UNIONI RAU RY**

**Finrail Oy:tä ja VR-Yhtymää koskeva yrityskohtainen työehtosopimuspyytäkirja
(Asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja -ohjausta sekä hallinnollisia ja muita
toimistotehtäviä koskeva työehtosopimus)**

1 § Soveltamisala

Allekirjoittaneet työehtosopimuksen osapuolet ovat tällä pöytäkirjalla sopineet Finrail Oy:tä ja VR Yhtymä Oy:tä koskevista poikkeuksista ja täydennyksistä asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja -ohjausta sekä hallinnollisia ja muita toimistotehtäviä koskevaan työehtosopimukseen.

Jäljempänä olevat viitaukset työehtosopimuksen kohtiin on tehty 1.2.2018 – 31.1.2020 voimassa olleen asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja -ohjausta sekä hallinnollisia ja muita toimistotehtäviä koskevan työehtosopimuksen mukaan.

2 § Palkan takuuosa (tes s. 39: III PALKAT 6 § 5. kohta)

Tätä määräystä sovelletaan niihin työntekijöihin, jotka siirtyivät vanhasta palkkausjärjestelmästä työehtosopimuksen mukaisen palkkausjärjestelmään piiriin sen voimaan tullessa 30.3.2000

Henkilökohtainen palkka ei alene uuden järjestelmän johdosta. Uudessa järjestelmässä henkilökohtainen palkka muodostuu tehtävän vaativuuden ja henkilökohtaisen osan lisäksi mahdollisesta takuuosuudesta. Takuuosa muodostaa osan henkilökohtaisesta palkasta niin kauan, kuin uuden järjestelmän mukaan määräytyvä palkka on korkeampi, kuin siirtymähetken palkka.

Takuuosuutta pienentää tehtävän vaatimustason ja/tai henkilökohtaisen osan noususta sekä taulukkojärjestelyistä tai yleiskorotuksen ylittävästä taulukkokorotuksesta aiheutuvat palkan tarkistukset.

3 § Vuosiloma

1. Vuosiloman pituus (Tes s. 47: 12 § 3. kohdan 1. momentin 3) kohta ja 2. momentti)

Määräystä sovelletaan Finrail Oy:ssä ja VR-Yhtymässä työsuhteessa oleviin toimihenkilöihin, joiden työsuhde on alkanut ennen 1.1.1998

1. Toimihenkilö saa vuosilomaa kolme arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta, jos hänellä ennen lomakauden alkamista on vuosilomaan oikeuttavaa 3 § 2. kohdassa mainittua palvelusaikaa yhteensä vähintään viisitoista vuotta. **(Ei koske toimihenkilöä, jonka työsuhte on alkanut 1.1.1998 tai sen jälkeen).**

Mikäli toimihenkilö, joka on ollut palveluksessa esimerkiksi 1.1.1990 alkaen ja joka on keskeytyksittä palvellut koko lomanmääräytymisvuoden 1.4.1999 - 31.3.2000, saavuttaa 15 vuotta vuosilomaan oikeuttavaa palvelusaikaa 1.9.2000, saa hän tästä johtuvan loman pidennyksen (enintään 12 x ½ päivää).

Siten on virheellinen esimerkiksi sellainen tulkinta, jonka mukaan toimihenkilö, jolla on 12 täyttä lomanmääräytymiskuukautta ja joka saavuttaa 15 vuotta vuosilomaan oikeuttavaa palvelusaikaa esimerkiksi lomavuoden marraskuussa, saisi 6 lisäpäivää 30 vuosilomapäivän ja siitä mahdollisesti jo saadun talvilomapidennyksen (enintään 6 päivää) päälle. Maksimilomaksi ei siis voi tulla 42 lomapäivää, vaan loman enimmäispituus on tällaisessa tapauksessa aina 36 päivää.

2. Jos toimihenkilö ennen lomavuoden päättymistä saavuttaa edellisen kappaleen mukaiseen pitempään lomaan oikeuttavan palvelusajan, hän saa aikaisemmin pitämästään lomasta huolimatta saman lomavuoden aikana tästä johtuvan loman pidennyksen. Pitämättä jäänyttä loman pidennystä tai sen osaa ei voida siirtää seuraavaan lomavuoteen eikä asianomaisella myöskään ole oikeutta saada siitä korvausta.

2. Vuosilomaan oikeuttava palvelusaika (Tes s. 51 : 12 § 9. kohdan 1. momentti)

1. Vuosilomaan oikeuttavaksi palvelusajaksi luetaan VR-yhtiöissä palveltu aika sekä niille toimihenkilöille, joiden palvelusaika on alkanut ennen 1.1.1998, myös muu päätoiminen valtion tai siihen rinnastettava palvelus mukaan luettuna 7 kohdassa mainitut keskeytysajat. VR-yhtiöt ovat: VR-Yhtymä Oy, VR Track Oy ja Corenet Oy.

3. Täysi lomanmääräytymiskuukausi (Tes s. 48: 12 § 5. kohdan 3. momentti)

1. Kalenterikuukautta pidetään täytenä lomanmääräytymiskuukautena silloinkin, kun toimihenkilö on kuukauden aikana ollut kahden tai useamman VR- yhtiön palveluksessa. Näiden palvelussuhteiden ei tarvitse liittyä välittömästi toisiinsa.

4. Talvilomapidennys (Tes s. 56: 12 § 20. kohdan 2. momentti)

1. Milloin 3 § 1 momentin mukaan määräytyvästä vuosilomasta pidetään enintään kolmekymmentäneljä arkipäivää lomakautena, myönnetään loma yhdeksällä arkipäivällä pidennettynä sellaiselle toimihenkilölle, jolla on oikeus lomaan kahdeltatoista lomanmääräytymiskuukaudelta. Milloin toimihenkilö säästää osan varsinaisista vuosilomapäivistä pidettäväksi säästövapaana,

vähennetään edellä mainittua kolmenkymmenen neljän päivän enimmäismäärää vastaavasti. Mikäli toimihenkilöllä ei ole mainitun kohdan mukaan oikeutta lomaan kahdeltatoista lomanmääräytymiskuukaudelta mutta kuitenkin vähintään seitsemältä kuukaudelta, myönnetään loma viidellä arkipäivällä pidennettynä, mikäli varsinaisesta vuosilomasta, josta on vähennetty säästettävien lomapäivien lukumäärä, pidetään enintään kolme neljäsosaa lomakautena.

5. Vuosiloman säästäminen (Tes s. 54: 12 § 15. kohdan 2. momentti osittain)

1. Vuosilomasta voidaan säästää joko kokonaan tai osittain 3 § 1 momentin mukaan määräytyvästä varsinaisesta vuosilomasta kaksikymmentäneljä päivää ylittävä osa. Säästettävien vuosilomapäivien enimmäismäärä vuodessa on siten 12 päivää. Talvilomapidennyspäiviä ei voida säästää.

6. Säästämisen vaikutus talvilomapidennykseen (Tes s. 55: 12 § 18. kohdan 3. momentti)

1. Säästäminen vaikuttaa talvilomapidennyksiin sinä lomavuonna, jonka varsinaisesta vuosilomasta toimihenkilö säästää lomiaan.

2. Ns. pitkälomalaisen osalta tilanne voi olla esimerkiksi seuraava:

Mikäli toimihenkilö, jonka lomaoikeus on 3 päivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta ja jolla on 12 täyttä lomanmääräytymiskuukautta, säästää kyseisen vuoden varsinaisista lomapäivistään (36) 12 päivää, jää hänelle tänä lomavuonna pidettäväksi 24 varsinaista vuosilomapäivää, joista hän voi pitää enintään 22 päivää lomakaudella (1.6. - 30.9.), jotta hän saisi 9 päivää talvilomapidennystä. Lomakauden ulkopuolella hänelle annetaan kyseisen vuoden vuosilomista siten 11 päivää.

Mikäli toimihenkilö, jonka lomaoikeus on 3 päivää ja jolla on 10 täyttä lomanmääräytymiskuukautta, säästää kyseisen vuoden varsinaisista lomapäivistään (30) kuusi päivää, jää hänelle tänä lomavuonna pidettäväksi 24 varsinaista vuosilomapäivää, joista hän voi pitää lomakaudella (1.6. - 30.9.) enintään 18 päivää, jotta hän saisi 5 päivää talvilomapidennystä. Lomakauden ulkopuolella hänelle annetaan kyseisen vuoden lomista 11 lomapäivää.

Säästövapaapäivien lukumäärä pysyy niiden antojankohdasta riippumatta aina lukumäärältään samana. Niitä ei siis esimerkiksi lyhytlomalaisten osalta koroteta puolella, vaikka ne pidettäisiinkin lomakauden ulkopuolella.

7. Vuosilomakorvaus työsuhteen päättyessä (Tes s. 60- 61: 12 § 24. kohdan 2. ja 7. momentti)

1. Mikäli toimihenkilö saavuttaa 3 § 1. momentissa mainitun palvelusajan kyseisen lomavuoden toukokuun jälkeen, mutta kuitenkin ennen työsuhteen

päättymistä, myönnetään loma kuluvan lomanmääräytymisvuoden kaikilta täysiltä lomanmääräytymiskuukausilta 3 § 1. momentin mukaisesti.

2. Vuosilomakorvausta suoritettaessa on erityisesti huomioitava, että sitä ei suoriteta saamatta jääneestä talvilomapidennyksestä tai 1. momentin mukaisesta loman pidennyksestä.

4 § Terveys- ja sairaanhoito sekä sairausajan palkka (Tes s. 63-65: 13 §)

Määräystä sovelletaan Finrail Oy:ssä ja VR-Yhtymässä työsuhhteessa oleviin toimihenkilöihin, joiden työsuhde on alkanut ennen 1.1.1998

1. Toimihenkilöllä on oikeus saada sairausloma, jos hän on todistetusta sairaudesta, viasta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi estynyt hoitamasta työtänsä. Tällaisen sairausloman osalta maksetaan toimihenkilölle 6 §:n mukainen kiinteä palkkaus seuraavasti:
 - palkkaus vähentämättömänä, mikäli sairauspäivien lukumäärä kalenterivuodessa on yhteensä enintään 60,
 - 75 % palkkauksesta siltä osin kuin sairauspäivien lukumäärä kalenterivuodessa on yhteensä yli 60 sekä
 - 60 % palkkauksesta siltä osin kuin yhdenjaksoisten sairauspäivien lukumäärä ylittää 180 keskeytyksen alkamispäivästä lukien.

Määräaikaiseen työsuhhteeseen otetulla toimihenkilöllä on oikeus palkkaukseen ainoastaan edellyttäen, että hän välittömästi ennen keskeytystä on ollut yrityksen päätoimisessa palveluksessa vähintään yhden kuukauden.

Palkkausta ei makseta silloin, kun toimihenkilö on itse tai toisen avulla tarkoituksellisesti aiheuttanut sairauden, vian tai vamman tahi estänyt parantumisen taikka hänen törkeä huolimattomuutensa on olennaisesti myötävaikuttanut sairauden, vian tai vamman syntymiseen tai parantumisen estymiseen.

2. Milloin sairausloma on myönnetty toimihenkilön tehtävissä sattuneesta tapaturmasta tai ammattitaudista johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi, maksetaan toimihenkilölle kutakin tapaturmaa tai ammattitautia kohden 6 §:n mukainen kiinteä palkkaus seuraavasti:
 - palkkaus vähentämättömänä, kuitenkin enintään 90 sairauspäivältä,
 - 75 % palkkauksesta siltä osin kuin sairauspäivien lukumäärä ylittää 90 sekä
 - 60 % palkkauksesta siltä osin kuin sairauspäivien lukumäärä ylittää 180.

Jos samasta tapaturmasta tai ammattitaudista johtuva työkyvyttömyys jatkuu tai toistuu sen kalenterivuoden jälkeen, jonka aikana työkyvyttömyys alkoi, maksetaan toimihenkilölle palkkausta näiltä työkyvyttömyyden alkamisvuotta seuraavilta työkyvyttömyysajoilta 1 kohdan määräyksiä soveltaen. Kiinteä palkkaus maksetaan kuitenkin vähentämättömänä aina vähintään 90 sairauspäivältä siitä lukien, kun työkyvyttömyys ensimmäisen kerran alkoi.

Palkkausta ei makseta silloin, kun tapaturma on toimihenkilön itselleen tahallaan aiheuttama. Niissä tapauksissa, joissa tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaan tapaturmakorvausta ei myönnetä täysimääräisenä, tässä pykälässä tarkoitettua palkkausta ei makseta siltä osin kuin se ylittää 1 kohdassa tarkoitettua palkkauksen.

3. Milloin 1 kohdassa tarkoitettu sairausloma on myönnetty toimihenkilöä hänen tehtäviensä johdosta kohdanneesta väkivallasta tai niistä erityisistä olosuhteista, joihin hän on tehtäviensä vuoksi sodan aikana joutunut, johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi, maksetaan toimihenkilölle 6 §:n mukaista kiinteää palkkausta seuraavasti:
 - palkkaus vähentämättömänä, kuitenkin enintään 360 sairauspäivältä ja
 - 60 % palkkauksesta siltä osin kuin sairauspäivien lukumäärä ylittää 360, jollei joissakin erikoistapauksissa harkita kohtuulliseksi määrätä, että palkkaus on maksettava vähentämättömänä myös sairauspäivien lukumäärän ylittäessä 360

Edellä 1-3 kohdissa tarkoitettut palkkaukset maksetaan toisistaan riippumatta ilman, että oikeus yhdessä kohdassa tarkoitettuun palkkaukseen vähentää oikeutta toisessa kohdassa tarkoitettuun palkkaukseen.

4. Mitä edellä on sovittu, sovelletaan myös, milloin toimihenkilön ei voida 1 kohdassa tarkoitettua syystä sallia hoitaa hänen työsuhteeseensa kuuluvia tehtäviä taikka milloin toimihenkilö on tartuntatautilain (583/86) 16 §:n mukaisesti määrätty olemaan poissa ansiotyöstään tai sanotun lain 17 §:n nojalla määrätty eristettäväksi, sekä tapauksessa, jolloin päihdeongelmainen toimihenkilö on hakeutunut vapaaehtoisesti laitoshoitoon sovittuaan tällaisesta hoidosta työnantajan kanssa.
5. Mitä edellä on sovittu, sovelletaan myös toimihenkilöön, jolle on annettu rintamasotilastunnus ja jolle on myönnetty sairauslomaa sotilasvammalain (404/48) mukaisesti sairaanhoitona korvattavaa kuntouttamista varten. Sairausajan palkkauksesta vähennetään samalta ajalta suoritettavan sotilasvammalain mukaisen päivärahan tai elinkoron määrä.
6. Jos toimihenkilölle on edellisenä lomanmääräytymisvuonna maksettu 12 §:n 3 kohdassa lueteltuja palkanlisiä ja lisäpalkkioita enemmän kuin 122,78 euroa, sairaus- ja äitiysloman ajalta maksettavan palkkauksen laskentaperusteeseen luetaan edellä 6 §:ssä tarkoitettua kiinteän palkkauksen lisäksi sanotut maksetut palkanlisät ja lisäpalkkiot siten, että kutakin sairaus- ja äitiysloman päivää kohden lasketaan 1/365 niiden yhteismäärästä.

Jos tällaiselle toimihenkilölle on maksettu palkanlisiä ja lisäpalkkioita edellisenä lomanmääräytymisvuonna enintään 122,78 euroa, maksetaan hänelle kultakin lomanmääräytymisvuodelta erillinen sairauslomalisa, jonka määrä on edellisenä lomanmääräytymisvuotena maksettujen em. palkanlisien ja lisäpalkkioiden yhteismäärän 1/365 kerrottuna lomanmääräytymisvuoden sairaus- ja äitiyslomapäivien lukumäärällä. Erillinen sairauslomalisa maksetaan yhdellä

kertaa lomanmääräytymisvuotta seuraavan toukokuun loppuun mennessä taikka 12 §:n 2 kohdan 5 ja 6 momenteissa tarkoitetuissa tapauksissa siirtymishetkeä tai työsuhteen päättymiskuukautta seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

7. Toimihenkilölle sairausloman ajalta maksettavaa palkkausta laskettaessa käytetään laskentaperusteena toimihenkilön palkkausta ottaen huomioon 6 §:n 11 kohdassa todetun vaativamman tehtävän palkanmaksuperusteet.
8. Toimihenkilön oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä- tai äitiysrahaan siirtyy sairaus- tai äitiysloman ajalta työnantajalle siltä osin kuin tämä päivä- tai äitiysrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkkauksen määrää. Palkkauksen perimisestä takaisin silloin, kun toimihenkilö ei noudata niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain 28 §:n mukaan työnantajalle suoritettavan päivä- tai äitiysrahan hakemista varten, on säädetty erikseen.

Milloin toimihenkilö saa sairausvakuutuslain mukaista päivä- tai äitiysrahaa aikana, jolloin työtehtävien hoito on keskeytynyt määräkaudeksi, vaikka toimihenkilölle ei ole myönnetty täksi ajaksi vapautta, hänellä on sanotulla ajalta oikeus ainoastaan asianomaisella päivä- tai äitiysrahan määrällä vähennettyyn palkkaukseen. Vähennystä palkkauksesta ei kuitenkaan suoriteta sellaisen toimihenkilön osalta, joka saa sairausvakuutuslain mukaista äitiysrahaa aikana, joka seuraa toimihenkilön palkkaukseen oikeuttavaa 72 arkipäivän pituista äitiyslomaa.

9. Toimihenkilöllä on oikeus saada sinä aikana, jona työsuhde on voimassa:
 1. sairauden perusteella sairaanhoitoa työnantajan osoittamalta lääkäriltä tai poikkeustapauksissa muulta lääkäriltä;
 2. eräissä tapauksissa sairaalahoitoa;
 3. eräissä tapauksissa korvausta sairaanhoidosta johtuvista välttämättömistä matkakustannuksista.

Toimihenkilöllä ei kuitenkaan sen estämättä, mitä edellä on määrätty, ole oikeutta mainittuihin etuuksiin sinä aikana, jolta hänelle suoritetaan työkyvyttömyyseläkettä eikä lomautuksen tai palkattoman loman aikana, ellei siltä ajalta ole suoritettu sairausvakuutuslain mukaista äitiysrahaa, isyysrahaa tai vanhempainrahaa.

Terveystenhoitokulujen korvaamisesta annetut ohjeet ovat lisälehdessä 10.

10. Toimihenkilön on hakiessaan sairauslomaa todistettava sairautensa VR:n työntekijöitä varten vahvistetun kaavan mukaisella lääkärintodistuksella tai sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan hakemista varten vahvistetun kaavan mukaisella lääkärintodistuksella, terveyskeskuksen terveydenhoitajan antamalla todistuksella taikka VR:n osoittaman terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan antamalla todistuksella.
11. Toimihenkilö on velvollinen osallistumaan ohjesäännön terveydentilan vaatimuksista tarkoitaviin terveydentilan seurantatarkastuksiin ja hänelle korvataan tästä aiheutuneet ansionmenetys ja matkakustannukset

(matkustamiskustannukset, päiväraha, ateriakorvaus, majoittumiskorvaus ja yömatkaraha).

12. Toimihenkilön tapaturmavakuutuksesta on voimassa, mitä siitä tapaturmavakuutuslaissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty tai vastedes säädetään.

5 § Voimassaolo

Tämä työehtosopimuspöytäkirja on voimassa 10.3.2020 – 28.2.2022.

6 § Päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä xx.xx.2020

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

Tuomas Aarto

Kaj Schmidt

RAUTATIEALAN UNIONI RAU RY

Tero Palomäki

Seppo Juselius